

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

Kategori Titler (Prioritér 5 til max 10 ressourcer/ centrale bidrag til videngrundlaget pr. kategori)	Kompetenceområder i fagområdet (Skriv kompetenceområderne i fagområdet. Angiv hvilket/hvilke kompetenceområder den enkelte ressource/ tekst primært anbefales til med henblik på overskuelighed og anvendelse i praksis) 1) 2) 3) 4)
<p>De følgende ressourcer har vi ikke kunnet prioritere i rækkefølge, da det ikke lader sig gøre at prioritere mellem K, L og M. Vi har derfor i stedet highlightet de for os at se vigtigste tekster/værker.</p> <p>Vi har endvidere ikke kategoriseret teksterne under kompetenceområderne, kristendomskundskab, livsoplysning, medborgerskab, da faget i vores øjne skal ses som en helhed, hvor de tre områder belyser hinanden.</p> <p>Vi vil gerne understrege, at vi ikke opfatter vores prioritering eller listen som helhed som en kanon. Denne litteratur er kun ”eksempler på tekster med høj relevans for faget”. Vores kolleger er i deres gode ret til at prioritere anderledes.</p>	
<p><u>Forskning:</u></p>	

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

- Ahmed, Leila (2008): Kvinder og køn i islam. Historiske rødder til en moderne debat. København: Forlaget Vandkunsten. (kap. 4).
- Andersen, Peter B. & Lüchau, Peter (2011). Individualisering og aftraditionalisering af danskernes religiøse værdier. I: Gundelach, Peter (red): *Små og store forandringer Danskernes værdier siden 1981*. København: Hans Reitzels forlag
- Andersen, Peter B. m. fl. (2019): "Udviklingen i (ikke)religiøsitet" in Morten Frederiksen (red.), *Usikker modernitet. Danskernes værdier 1981 til 2017*, Hans Reitzels forlag.
- Buchardt, M. & Fabrin, L. (2012). *Interkulturel didaktik. Introduktion til teorier og tilgange*. Kbh.: Gyldendal.
- Christensen, A. M. S. (2014). Pædagogikkens professionsetikker – etiske landkort. I: A. Qvortrup, D. Rüsselbæk & M. Abrahamsen (Red.), *Den etiske efterspørgsel – i pædagogik og uddannelse* (s. 21 – 39). Århus: Klim.
- Christoffersen, L. m. fl. (2012): *Fremtidens danske religionsmodel*. Anis.
- Dyrberg, T. B., & Necef, M. Ü. (2016). Indledning: kritiske fortolkninger af multikulturalisme og antiracisme. I M. Ü. Necef, & T. Bech Dyrvig (red.), *Multikulturalismens fælder: Mørklægning og moralisme i medier, forskning og politik* (s. 9-35). Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Gilliam, Laura (2007). Identitet, ballade og muslimske fællesskaber blandt etniske minoritetslever. I: *Dansk pædagogisk tidsskrift*, nr. 4/2007.
- Gilliam, Laura (2008). Bøvl og ballade. I: Krejler, John, B. & Moos, Lejf, *Klasseledelse: Magtkampe i praksis, pædagogik og politik*. Dafolo.
- Gilliam, L. (2014). Når religion i skolen er 'uproblematisk': Moderat sekularisme, civiliseringsidealer og 'afslappede muslimer'. *Tidsskrift for Islamforskning*, 8 (2014), s. 35 – 56
- Hansen, Mogens Herman (2010). *Demokrati som styreform og som ideologi*, Museum Tusulanums Forlag.
- Hansen, Morten Birk (2017): *Tilværelsesoplysning og anerkendelseskrise. En diskussion af Løgstrups og Ziehes tanker om skolens formål og tilstand*. TIDskrift Vol. X.

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

Husted, Jørgen (2014). *Etiske teorier*. København: Hans Reitzels Forlag.

Iversen, Lars Laird (2014). *Uenighetsfellesskap. Blikk på demokratisk samhandling*. Oslo: Universitetsforlaget

Knudsen, Hanne (2010): *Har vi en aftale? – magt og ansvar i mødet mellem folkeskole og familie. Nyt fra samfundsvidenskaberne*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. (kap. 4)

Kristensen, Jens Erik (2017): *Dannelsens flertydige genkomst i skolen: som svar på en entydig uddannelseslogik*. I: Lejf Moos (red.): *Dannelse: kontekster, visioner, temaer og processer*. København: Hans Reitzels Forlag, p. 33-70.

Lagermann, Laila Colding (2015): *Etnicitet, skoleliv og læring: gennem marginalisering og overskridende læring fra et perspektiv af levet (unge)liv*. *Unge Pædagoger*, nr. 4.

Lüchau, Peter (2012). *Seks teser om danskernes medlemskab af folkekirken*. I: *Fremtidens danske religionsmodel*. Christoffersen, Lisbet; Raun Iversen, Hans; Kærgård, Niels & Warburg, Margit (red.). Frederiksberg: Anis.

Mouritsen, Per (2015): *En plads i verden. Det moderne medborgerskab*, Gyldendal.

Pedersen, Ove Kaj (2011). *Konkurrencestaten*. København: Hans Reitzels Forlag (især kap. 6).

Qvortrup, Ane m. fl. (2014): *Den etiske efterspørgsel i pædagogik og uddannelse*. Klim.

Quortrup, Jens 2010: *Om børns rettigheder i voksensamfundet*, kap 2 i Anne Trine Kjørholt (red.): *Barn som samfunnsborgere*. Oslo: Universitetsforlaget.

Riis, A. (2014). *Tolerance og fællesskab – udelukker de to ting hinanden?* I: A. Qvortrup, D. Rüsselbæk & M. Abrahamson (Red.), *Den etiske efterspørgsel – i pædagogik og uddannelse* (s. 101 - 115). Århus: Klim.

Stjernfelt, F. (2013). *Ytringsfriheden erfaret og forsvaret*. I J. Nevers, N. Olsen, & C. Sylvest (red.), *Liberalisme* (s. 317-327). CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering, SDU.

Tidsskrifter:

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

<p>Tidsskrift for islamforskning. Temanummer om muslimske børn i den danske folkeskole: http://islamforskning.dk/tidsskrift/arkiv/2014-2/ Unge Pædagoger 2018/3: <i>Når skolen skal forebygge radikaliseringsprocesser og demokratisk dannelse</i>. I dette nummer er Jensen og Fuglsang, Rabøl Hansen og Koefoed peer reviewet.</p>	
<p>Undersøgelser og redegørelser: Bruun Jens (2010). Danske elever er verdensmestre i demokrati. <i>Asterisk nr. 55</i>; http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/177/ På baggrund af: Bruun, Jens: ICCS 2016. https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/internationale-undersogelser/iccs/iccs-2016 Christiansen, J.P. (red) (2009). <i>Når lærere samarbejder med forældre – billeder fra skolens praksis</i>, UC Lillebælt (http://www.folkeskolen.dk/60522/naar-laerere-samarbejder-med-foraeldre) https://ddv.soc.ku.dk/bokse/danskernes_vaerdier/Oversigt_over_kapitlerne.pdf (den danske værdiundersøgelse i stikord)</p>	

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

<p>Magaard, Tina (2009): At være muslimsk kvinde i Danmark. Integrationsministeriet. http://nylokk.t2w.dk/files/Dokumenter/rapporterogpublikationer/aeresrelateredekonflikter/at_vaere_muslimsk_kvind_i_dk.pdf</p> <p>Wiberg: Dannelse af etisk myndighed i den danske folkeskole http://projekter.au.dk/fileadmin/projekter/Etisk_myndighed/Dannelsen_af_etisk_myndighed_i_den_danske_folkeskole-A4-21.12.2018.pdf</p>	
<p>Forskningsformidling/ didaktiseret formidling: Grundbøger (mindst en af følgende): Barrett, Jellesen og Thomsen (red), 2010, <i>Den lodrette beståen</i>. Frederiksberg: Aros. Bogisch, B. & Kornholt, B. (2018). <i>KLM på tværs. Sociologiske, historiske og filosofiske perspektiver</i>. 2. udg. Kbh.: Samfundslitteratur Brandt, Ane Kirstine & Böwadt, Pia Rose (2018). <i>Gud i Skolen</i>. 2. udgave. København: Forlaget UCC Bækgaard, Birgitte Holck, Bækgaard, Henrik og Kallesøe, Dorete (red.) (2013): <i>Livs-ideer</i>. Aarhus: Systime. Sløk og Nortvig Willesen (2010): <i>Kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab</i>. Forlaget Samfundslitteratur.</p> <p>Artikler: Faye Jacobsen, Anette (2007) <i>Menneskerettigheder og professionsetik. I: Ethiske dilemmaer I pædagogisk arbejde</i>. Kirsten Nøhr & Ruth Mach-Zagal (red.). Socialpædagogisk Bibliotek. Hans Reitzels Forlag Gilliam, Laura (2010). Den utilsigtede integration: Skolens bidrag til etniske minoritetsbørns muslimske identitet og fællesskab. I: Lippert-Rasmussen, Kasper & Holtug, Nils (red.). <i>Kulturel diversitet. Muligheder og begrænsninger</i>. Odense: Syddansk Universitetsforlag.</p>	

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

Hjortkjær, Chr.: <http://fkmagasinet.dk/hvis-bedre-er-muligt-er-godt-ikke-godt-nok/>

Hjortkjær, Chr.: <https://www.information.dk/debat/2017/03/kast-luthers-arv-favnen-paa-unge-kald-guds-skyld-kristendom>

Jenkins, Richard (2017): Nationalitet, kultur og identitet: Hvad gør danskerne danske. I Tanggaard Andersen P. & Hvid Jacobsen M. (red.) *Kultursociologi og kulturanalyse* (s.67-87) Hans Reitzels Forlag.

Lausten, Martin Schwarz (2009). Tro og forandring. Konsekvenser af Lutherfortællingen. I: *Religionspædagogisk Forum* 1/2009

Lassen, Eva Maria (1996): Menneskerettighedernes oprindelse. I *Ny Carlsbergfondets årsberetning*.

Lyby, Thorkild (2001). Danmark: Fra konfessionel til sekulariseret skole. I: Jens Holger Schjørring (red.). *Nordiske folkekirker i opbrud. National identitet og international nyorientering efter 1945*. Aarhus Universitetsforlag.

Magaard, Tina (2007). Multikulturalisme og sekularisme. I: *Kvan – Tro og kritik*, 79/2007.

Mikkelsen, Flemming (2013), ”Indvandring, civilsamfund og demokrati” i *Social Kritik*, nr. 136, 2013

Petersen, Marie Juhl (2016): ”Islam og menneskerettigheder – kan de forenes?” I: Kampen om menneskerettighederne. Gad, p.163-179.

Thomsen: Søren Ulrik (2009): ”Arvesynden”. I: Viggo Ernst Thomsens: ”Kulturens kilder”, Aros Underviser, p. 31-32.

Wagner, Lene (2018): ”Relation og fag i skolens undervisning – to sider af samme sag”, *Kvan* 111/38 årg

Litteratur på dansk:

Aldenmyr, Sara Irisdottir m.fl. (2010). Etik i lærerprofessionens praksis. *Den etiske lærer*.

Frederiksberg: Samfundslitteratur

Andersson, Mattias og Hansbøl, Gorm (2006): Dannelse til demokratisk medborgerskab, Efterskoleforeningens forlag. <https://www.efterskoleforeningen.dk/>

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

</media/Efterskoleforeningen/Omos/Enheder/Kommunikationsenhed/Danmarksindsamling/Medborgerskab---endelig-version-ashx.pdf?dmc=1&ts=20181101T0809448909>
 Bergem, Trygve, 2004, *Læreren i etikkens modlys*. Aarhus: Klim.
 Biesta, Geert J.J. (2011). *God Uddannelse I Målingens Tidsalder*. Aarhus: Klim
 Biesta, Geert J.J. (2013). *Demokratilæring i skole og samfund*. Aarhus: Klim
 Borup, Jørn & Thomsen, Marie (2012). *Samtidsreligion*. Aarhus Universitetsforlag
 Brandt, Ane Kirstine & Böwadt, Pia Rose (2011). *Gud på Borgen*. København: Forlaget UCC.
 Bugge, K.E. (1968). *Grundtvigs skoleverden i tekster og udkast*. Grundtvig Studier, årg. 23, nr. 1
 Bugge, D. (red) (2014): *Løgstrup og skolen*. (især Bente Madsens artikel). Klim.
 Bøcker, Kristian (2018): *Synd for begyndere*. Bibelselskabet.
 Böss, Michael (2014): *Det demente samfund*. Kapitel om klm-faget. Kristeligt Dagblads forlag
 Christensen, Anne-Marie S. (red.) (2011). *Filosofisk etik*. Aarhus Universitetsforlag
 Christoffersen, Svein Aage (red.), *Professionsetik. Om etiske perspektiver i arbejdet med mennesker*, Klim, 2013
 Eggert Olsen, Anne-Marie (red) (2004). *Pædagogikkens filosofi*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
 Eggert Olsen, Anne-Marie (red.) (2007). *Pædagogiske værdier og politik*. Emdrup: DPU Forlag.
 Faye Jacobsen, Anette (2008). *Menneskerettigheder, demokrati og retssamfund*. København: Gyldendal.
 Gitz-Johansen, Thomas (2007). *Den multikulturelle skole – integration og sortering*. Roskilde Universitetsforlag
 Graf, Stefan & Skovmand, Keld (red.) (2004). *Fylde og form. Wolfgang Klafki i teori og praksis*. Aarhus: Klim.
 Hansen, Lene (red) (2002). *Børnekonventionen i Danmark*. København: Børnerådet.

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

Hansen, Mogens (2009). *50 Samfundstænkere*. København: Gyldendal.

Hermann Hansen, Mogens (2005). *Kilder til demokratiets historie 1750-2000*, Museum Tusulanums Forlag.

Husted, Jørgen (2009). *Etik og værdier i socialt arbejde*, København: Hans Reitzels Forlag

Jacobsen, Annette Faye og Jensen, Steven L. B. (2016): *Kampen om menneskerettighederne*. Gads forlag.

Jensen, I. (2018). *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udg. Kbh.: Samfundslitteratur

Jørgensen, S. L., Skovmose, H. F., & Andersen, L. M. (red.) (2008), *Folkeskolens filosofi: idealer, tendenser & kritik*. Philosophia.

Kemp, Peter, *Filosofiens Verden* (2012). København: Tiderne Skifter.

Kemp, Peter (2013). *Verdensborgeren. Pædagogisk og politisk ideal for det 21. århundrede*. København: Hans Reitzels Forlag.

Korsgaard, Ove, Skovmand, Keld & Sigurdsson, Lakshmi (red) (2008), *Medborgerskab, et nyt dannelsesideal?* Frederiksberg: Religionspædagogisk Forlag.

Korsgaard, Ove (2018): *Grundtvig rundt. En guide*. Gyldendal.

Kragh, Helen (2007). *Mangfoldighed, magt og minoriteter*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Lagermann, Laura Colding (2019): *Farvede forventninger*. Aarhus Universitetsforlag.

Laura, Heidi (2010). *Den jødiske verden*. København: Politikens Forlag.

Leirvik, Oddbjørn (2010). *Islam og Kristendom*, Frederiksberg: Religionspædagogisk Forlag

Lodberg, Peter (2016): *Danskernes tro gennem 1000 år*. Kristeligt Dagblads forlag.

Lykkeberg, Rune (2012): *Alle har ret – demokrati som princip og problem*. Gyldendal.

Petersen, J.H. (2016): *Fra Luther til konkurrencestaten*, Syddansk Universitetsforlag.

Petersen, J.H (2017): *Luthers socialetik og det moderne samfund*, Syddansk Universitetsforlag.

Roy, Olivier (2017): *Jihad og døden*. Vandkunsten.

Schanz, Hans Jørgen (2001). *Menneskerettigheder*. Aarhus: Modtryk.

Sigurdsson, Lakshmi & Skovmand, Keld (2013). *Medborgerskab på spil*. Aarhus: Klim.

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

Thuge, Stine og Brøndum, Tine, *Forskellighed og Fordomme. En lærebog til skolen om intolerance*. DIIS 2015

Vejrup Nielsen, Marie (2014). *Religion i Danmark*. Center for Samtidsreligion. Aarhus Universitet.

Warburg, Margit (red) (2007). *Tørre tal om troen*. Aarhus: Forlaget Univers.

Wiwe, Carl Frederik (2013): *Kristendom på dansk (En glimrende kort indføring i kristendommen)*. Forlaget Ådalen.

Woodhead, Linda (2010). *Kristendom – kort og godt*. Frederiksberg: Anis

Litteratur på udenlandsk

Albert, Richard (2010). *Secularism, Religion and Multicultural Citizenship*. Oxford: Oxford University Press.

Casanova, José (2014). Secularisation, religion, and multicultural Citizenship. In: *Religions and Dialogue. International Approaches*. (Eds.) Wolfram Weiße, Katajun Amirpur, Anna Körs, Dörthe Vierregge. Münster: Waxmann.

Lo, Jane C. (2017): Empowering Young People through Conflict and Conciliation. Attending to the Political and Agonism in Democratic Education. In *Democracy & Education*, vol. 25, no 1.

Diane L. Moore (2014) Overcoming Religious Illiteracy: Expanding the Boundaries of Religious Education, *Religious Education*, 109:4, 379-389.

Taylor, Charles (2010): *The Meaning of Secularism*.

https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/TURKMAS345/Taylor_lo.pdf

Wyller, Trygve, van den Breemer, Rosemarie & Casanova, Jose (Eds.) (2014). *Secular and Sacred? The Scandinavian Case of Religion in Human Rights, Law and Public Space*.

Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

<p><u>Journalistiske tekster:</u></p> <p><u>Film og TV:</u></p> <p>Hjortkjær, Chr.: Hvorfor er vi så enestående? (Luthers betydning for nutidens menneskesyn – bygget på hans pdh: <i>Utilstrækkeligt enestående. En kierkegaardsk diagnose af diagnosesamfundet</i> (2016)): https://youtu.be/DK4eHZ0Mm88</p> <p>Petersen, Claus Hagen (2013): <i>Alle har ret</i>. Interview med Rune Lykkeberg om hans bog af samme navn. (søg på CFU)</p> <p>Krigerne fra Nord (2014). Nuanceret udsendelse fra DR2 om dansker, der rekrutteres til islamisk stat. Heri interview med Olivier Roy (søg på CFU).</p> <p>Petersen, Jørn Henrik: Om Luther og velfærdsstaten: https://www.youtube.com/watch?v=IKqUnlqph2I</p> <p>På sporet af reformationen (2017) (Om reformationens betydning for det danske samfund, bla. interview med Jørn-Henrik Petersen og Chr. Hjortkjær. Findes på CFU)</p> <p>Why Democracy? (om elevrådsvalg i Kina): https://www.youtube.com/watch?v=QniYgcLBKtk</p> <p>1000 års tro (2016). Udsendelse i 6 dele fra DRK, som beskriver kristendommens udvikling i DK. (CFU).</p>	
<p><u>Juridiske tekster:</u></p> <p>Folkeskolens formål.</p> <p>FN's menneskerettighedserklæring</p> <p>Børnekonventionen</p>	

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

<p><u>Primære kildetekster:</u> Bibelen: Den fortabte søn Den barmhjertige samaritaner Arbejderne i vingården Bjergpræknen</p> <p>Müller, M og L (2014): <i>Bibelleksikon</i>. Bibelselskabet</p> <p>Højskolesangbogen: Fx Grundtvig: Er lyset for de lærde blot samt mange andre fra den danske sangskat.</p> <p>Koranen (hvilke passager, man finder relevant, vil afhænge af lærerens planlægning. Derfor anbefaler vi hellere følgende leksika: Hofmann, T. (red.) (2008): <i>Gads leksikon om islam</i>. Gad. Bæk Simonsen, J (1994): <i>Politikens islamleksikon</i>. Politikens forlag.</p> <p>Kant, Immanuel (2000): <i>Hvad er oplysning? I Oplysning, historie, fremskridt</i>. (Udgivet af Morten Haugaard Jeppesen), Slagmark</p> <p>Koch, Hal 2009 [1945]. <i>Hvad er demokrati?</i> København: Gyldendal.</p> <p>Luther, M (1520): <i>Om de gode gerninger</i> og (1523): <i>Om lydighed mod statsmagten</i>. Begge i uddrag i: Lindhardt, J. (1982): Martin Luther. <i>Renæssance og reformation</i>. NNF.</p>	

Kategorisering af ressourcer/ Centrale bidrag til vidensgrundlag i fagområdet.

<p>Løgstrup, K.E. (1961). Stat og livsanskuelse. I Løgstrup, K.E. <i>Kunst og etik</i>. Gyldendal.</p> <p>Løgstrup, K. E. (1987). Skolens formål. I: <i>Solidaritet og kærlighed</i>. København: Gyldendal</p> <p>Ross, Alf: <i>Ordet og sværdet</i>. (https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/alf-ross-ordet-eller-svaerdet-1946/)</p>	
<p>Andet:</p> <p>Bogserier:</p> <p><i>Hvorfor er vi så.....?</i> (Eksistensens reformationsserie)</p> <p>Tænkepauser, fx</p> <p>Korsgaard, Ove (2013) <i>Folk</i>. 1.udg., 2.oplag. Aarhus Universitetsforlag.</p> <p>Bo Kristian Holm (2017): <i>Reformationen</i>. AU.</p> <p>Kasper Bro Larsen (2018): <i>Jesus</i>. AU.</p>	